

Juli
1987
Nummer
19

5,50

GEULRAND

ACTUALITEITEN · REPORTAGES · INTERVIEWS · ACHTERGROND

In dit nummer o.a.:

Wuchtgangen onder
Valkenburgse
roepelruïne

De perspectieven van
Langgoed Sint Gerlach

Vreemde steenkool in
Valkenburgse grot

Eeuwenoude
boekenschat in Hulsberg

„Charles Eyck Museum
moet er komen!”

Een van de laatste
blokkbrekers

Wiegert basis van
topprestaties

Fragment genealogie (Spronk - Spronck)

Genealogische aantekeningen over de familie Spronk / Spronck

De Valkenburgse familie Spronck, ook wel Spronk geschreven, is oorspronkelijk afkomstig uit de Voerstreek, gelegen in de huidige Belgische provincie Limburg. Het zal tegen het einde van de 18e eeuw zijn geweest dat Mathijs Spronck zijn geboorteplaats St. Maartensvoeren verliet en zich met zijn gezin vestigde in Sibbe, de geboorteplaats van zijn eerste vrouw Joanna Urlings. Zijn zoon Joannes Henricus Spronck, gehuwd met Anna Margaretha Hacking, werd de stamvader van een uitgebreid nageslacht, o.a. te Sibbe, Broekhem en Valkenburg.

Blokbrekers

De leden van de oudere generaties Spronck te Sibbe waren in hoofdzaak blokbrekers en werkzaam in de Sibbergroeve. Met de opkomst van de steenkoolmijnen veranderde dat en zocht menige blokbreker Spronck zijn emplooi bij de mijnen. Daarnaast werd er nog op kleine schaal geboerd, in hoofdzaak voor eigen onderhoud. Johannes Hubertus Spronck, gehuwd met M.C. Geurten en grootvader van de latere wethouder Spronck, verliet omstreeks het jaar 1880 het blokbrekersbestaan en werd veldwachter bij de toenmalige gemeente Oud-Valkenburg.

„Spronck” of „Spronk”

Bij de hier behandelde familie zijn officieel twee schrijfwijzen van de familienaam in gebruik: *Spronck* en *Spronk*, mét en zonder c. Het ontstaan van deze varianten, in de vorige eeuw en de eerste helft van deze eeuw, berust doorgaans op ambtelijke willekeur van de betreffende ambtenaar van de burgerlijke stand bij het opmaken van de geboorteakte. Het was klaarblijkelijk van geen groot belang hoe een familienaam precies werd gespeld, dit in tegenstelling tot de huidige geautomatiseerde moderne administraties. Dit verschijnsel treft men bij meer familienamen aan. b.v.: Kicken, Kikken en zelfs Kickken.

De stamboom van de familie Spronck/Spronk is onder te verdelen in twee takken:

De Broekhemse tak en de Sibber tak. In beide takken komen de twee naamvarianten voor.

Broekhemse tak

Stamvader van de tak te Broekhem is Jan Willem Bernardus Hubertus Spronk, in de wandel genaamd: Naard of meestal het slordige, maar makkelijker uit te spreken Naad.

Wiel Spronk, dit jaar 25 jaar raadslid van respectievelijk de gemeenten Valkenburg-Houthem en Valkenburg aan de Geul.

De in 1866 te Sibbe geboren Naard Spronck verliet zijn geboortedorp om in 1901 te trouwen met de uit Broekhem afkomstige Maria Angelina van Aken. Het jonge paar ging wonen aan de Sittarderweg. De naam Spronck is, door Naard en zijn kinderen, onlosmakelijk verbonden met de Broekhemse voetbalvereniging „Valkenburgse Boys”. In deze vereniging, die werd opgericht in 1935 en aanvankelijk de naam Hercules (1935-1940) voerde, waren Pierre, Wiel, Lou en Sjer Spron(c)k, zonen van Naard, actieve veldspelers. Pierre Spronck was van 1940 tot medio 1951 voorzitter van de vereniging en zijn broer Wiel Spronk van 1951 tot medio 1961. Later werd Wiel ere-voorzitter van de Valkenburgse Boys.¹

Schutterij van Broekhem

Blijkens een gedateerde foto was Naa(r)d Spronk in 1929 „tambour-maître” van de Jonge Nobele Schutterij van Valkenburg. Bij het ontstaan van de eigen parochie, in het begin van de dertiger jaren, ervoeren de Broekhemse leden van de Jonge Nobele, mogelijk onder inspiratie en aanmoediging

Oud-wethouder Jan Spronck van Sibbe, eveneens destijds lid van de voormalige gemeente Valkenburg-Houthem.

van de bouwpastoor, rector Bernard Janssens, de behoefte aan een eigen schutterij. Zo ontstond rond het jaar 1935 de schutterij St. Joseph te Broekhem, in hoofdzaak bestaande uit (geleende) leden, uniformen, instrumenten en attributen van de Valkenburgse Jonge Nobele, maar met een eigen vaandel en identiteit. Jos van Aken, zwager van Naard Spronck, werd hun eerste voorzitter.

In de politiek

De familie Spronck heeft twee opmerkelijke politici voortgebracht: raadslid Wiel Spronck en zijn achterneef wethouder Jan Spronck. *Wiel Spronck*, stammend uit de Broekhemse tak van de familie, viert deze zomer zijn 25-jarig jubileum als raadslid van Valkenburg. Hij was lid van de raad van de gemeente Valkenburg-Houthem van 1958-1974, 1978-1981 en van de gemeente Valkenburg aan de Geul van 1982 tot heden. Slechts in 1974, toen hij met een eigen lijst uit kwam, werd hij niet herkozen. *Wiel Spronck* werkte als ondergronds mijnwerker ruim 40 jaren aan het kolenfront van Staatsmijn Willem-Sophie (ca. 1929-1969).

Jan Spronck stamt uit de Sibber tak van de familie. Hij was 35 jaar boekhouder in dienst van de Fruitveiling in Gronsveld en werkte daarnaast als boekhouder en belastingconsulent voor eigen rekening. In 1953 werd hij gekozen tot raadslid van de gemeente Valkenburg-Houthem, waarin hij tot 1973 zitting had. In de perioden 1962-1966 en 1970-1973 was hij wethouder van sociale zaken en volkshuisvesting. Ook in het verenigingsleven is hij zeer actief, getuige volgende bestuursfuncties: voorzitter (sedert 1985 ere-voorzitter) van zangvereniging „Eendracht“ te Sibbe 1952-1985, voorzitter van de Woningbouwvereniging Valkenburg-Houthem 1973-1983, voorzitter van het Groene Kruis afd. Sibbe 1953-heden, penningmeester Bejaardensoos Sibbe 1985-heden. Hij werd in 1978, bij gelegenheid van de viering van zijn 25-jarig jubileum als kerkzanger van de parochie St. Rosa te Sibbe, kerkelijk onderscheiden met de zilveren ere-medaille van de St. Gregoriusvereniging.

In de navolgende fragmentgenealogie kan men de onderlinge verwantschap van de verschillende leden van de familie terugvinden. De hierbij afgedrukte foto's werden ons welwillend ter beschikking gesteld door de familie, waarvoor onze dank.

Fragmentgenealogie Spronck/Spronck

Voor verder onderzoek naar de oudere generaties van deze familie (16e t/m 18e eeuw), dient men onderzoek te verrichten in de archieven van de verschillende Voerstreekparochies, bewaard in het Rijksarchief te Hasselt.

1. *Joannes Spronck*, overl. St. Maartensvoeren 1 nov. 1797, tr.: *Anna Catharina Webers*, overl. ca. 1801.
Uit dit huwelijk o.a.:

II. *Mathijs Spronck (Spronck)*, geb. St. Maartensvoeren ca. 1767, werkman, vestigde zich vanuit de Voerstreek te Sibbe, overl. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 14 maart 1835, tr. 1.: *Joanna Urlings*, ged. Oud-Valkenburg 26 aug. 1756, overl. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 16 Fructidor an IX (3 sept. 1801), dr. van *Joannes en Catharina Custers*; tr. 2. Oud-Valkenburg 29 jan. 1812: *Johannes Catharina Welters*, ged. Klimmen 17 okt. 1770, overl. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 13 nov. 1843, dr. van *Christianus en Helena Pessers*.
Uit het eerste huwelijk o.a.:

III. *Joannes Henricus Spronck (Spronck)*, geb. St. Maartensvoeren ca. 1790, dagloner

Servatius Hubertus Spronck (1880-1961).

(1825), blokkreker (1843) te Sibbe, overl. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 20 nov. 1850, tr. Berg en Terblijt 3 jan. 1825: *Anna Margaretha Hacking (Haquin)*, geb. Gulpen 9 okt. 1801, overl. na 1 mei 1875, dr. van *Stephanus en Anna Maria Smeets*.
Uit dit huwelijk:

1. *Joannes Matis Spronck*, volgt IV-1.
2. *Anna Catharina Spronck*, geb. ca. 1827, woonde in 1851 ongehuwd te Sibbe gem. Oud-Valkenburg.
3. (*Maria*) *Elisabeth Spronck*, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 1 maart 1829.
4. *Jan Hendrik Spronck*, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 8 maart 1831.
5. *Johanna (Anna) Maria Spronck*, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 4 nov. 1833.
6. *Johannes Stephanus Spronck*, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 10 mei 1836, overl. ald. 5 okt. 1837.
7. *Maria Hubertina Spronck*, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 13 juni 1838.
8. *Jan Stephanus Spronck*, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 22 jan. 1841, overl. ald. 6

Maak uw keuze uit
BATAVUS, GAZELLE
 of SPARTA
rijwielen
 PUCH of VESPA
bromfietsen

Dus kies een veilige fiets
 of bromfiets bij

T.
Op het Veld

Cremerstraat 27
 Telefoon (04406) 13024
 VALKENBURG

EDUARD'S

 STEAK HOUSE

EDUARD'S STEAKHOUSE
 Grotestraat C 16 - Valkenburg a.d. Geul
 tel. 13107

'n
 Lange
 zomer
 lang!

ALS U DAN TOCH EEN FIJNE SCHOENWINKEL ZOEKT....

ton Smeets

SCHOENEN

TON EN BETSIE SMEETS

6301 HB Valkenburg a.d. Geul - Lindenlaan 36
Tel. 04406-15087

wegenbouw
brune bv

Geulle - Tel. 043-641648

JEURISSEN B.V.
Schoonmaakbedrijf
Prins Willem-Alexanderlaan 89
VALKENBURG A.D. GEUL
Tel. 04406-13466

Tevens
SPECIAAL VOOR
HORECABEDRIJVEN
in Valkenburg en
omstreken:
ZELF DIEPSTOMEN
(zonder shampoo of
chem. middelen)
VAN AL UW TAPIJTEN

Moderne uitleen-app.
beschikbaar.
Vraagt vrijblijvend
offerte.

voor alle schoonmaakwerk

L.R.D.

- huisvuilophaaldiensten
- kolkenzuigers
- machinaal vegen
- rioolreiniging
- rioolinspectie met televisie
- inwendig renoveren van gemalen, putten en rioleringen

B.V. Limburgse Reinigingsdienst L.R.D.

Meerstraat 6
6241 NC BUNDE L.
telefoon: 043-641464

mei 1842.

9. **Johannes Hubertus Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 25 april 1843, volgt IV-2.

IV-1. **Joannes Matis (Jan Mathijs) Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 7 april 1825, blokkbreker en landbouwer te Sibbe, overl. Oud-Valkenburg 26 sept. 1883, tr. Oud-Valkenburg 3 juli 1856: **Catharina Reijnders**, geb. Meerssen 9 nov. 1835, vóór haar huwelijk dienstmeid te Beek (1856), overl. Oud-Valkenburg 16 nov. 1884, dr. van Severinus en Margaretha Vliegen. Uit dit huwelijk:

1. **Maria Margareta Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 12 maart 1857, overl. ald. 14 april 1864.

2. **Jan Hubert Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 20 febr. 1858, deed als plaatsvervanger dienst bij de artillerie en was in maart 1884 gelegerd te Leiden. Hij overleed tijdens zijn diensttijd.

3. **Maria Helena Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 19 april 1859, overl. ald. 23 april 1863.

4. **Maria Hubertina Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 7 aug. 1860, dienstmeid te Hulsberg (1884).

5. **Jozef Donatus Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 8 mei 1862, dienstknecht (1888), tr. Oud-Valkenburg 2 aug. 1888: **Maria Elisabeth Cobbenhaegen**, geb. Valkenburg 7 nov. 1867, dr. van Hubert, metselaar, en Hubertina Rouwet.

6. **Anna Maria Elisabeth Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 25 juli 1864, overl. ald. 3 juni 1865.

7. **Jan Willem Bernardus Hubertus Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 3 april 1866, volgt V.

8. **Hendrik Severinus Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 14 aug. 1867.

9. **Maria Margaretha Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 14 nov. 1869.

10. **Margaretha Rosa Spronck**, geb. IJzeren gem. Oud-Valkenburg 29 aug. 1871.

11. **Pieter Hubert Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 29 okt. 1873.

12. **Anna Maria Hubertina Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 13 dec. 1875.

13. **Maria Phelomina Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 16 jan. 1879, overl. ald. 13 febr. 1882.

IV-2. **Johannes Hubertus Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 25 april 1843, aanvankelijk blokkbreker (1875), later veldwachter (1880-1901), overl. Oud-Valkenburg 3 juni 1919, tr. Bemelen 16 jan. 1874: **Maria Catharina Geurten**, geb. Gasthuis gem. Bemelen 17 aug. 1849, overl. Oud-Valkenburg 1 aug. 1901, dr. van Willem, landbouwer, en Maria Elisabeth Lejeune. Uit dit huwelijk o.a.:

1. **Servatius Hubertus Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 12 nov. 1880, volgt V-2.

V-1. **Jan Willem Bernardus Hubertus (Naad) Spronck**, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 3 april 1866, mijnwerker, overl. Heerlen 7 mei 1949, tr. Houthem 27 sept.

1901: Maria Angelina van Aken, geb. Houthem 8 juni 1877, dr. van Baltus Gerlachus, kleermaker, en Maria Hubertina Sleijsen. Uit dit huwelijk o.a.:

1. Maria Spronck, geb. Houthem 1 juli 1902, overl. ald. 24 okt. 1902.
2. Maria Hubertina Spronck, geb. Houthem 15 febr. 1904.
3. Petrus Hubertus Spronck, geb. Houthem 22 jan. 1906.
4. Maria Spronck, geb. Houthem 2 okt. 1907.
5. Willem Spronck, volgt VI.
6. Hubertina Paulina Spronck, geb. Houthem 9 nov. 1914, tr. Valkenburg 16 mei 1941: Jan Mathias Curfs, geb. Nuth 19 aug. 1917.
7. Louis Spronck, geb. Houthem 16 febr. 1916, tr. Houthem 1 dec. 1939: Maria Anna Antoinetta Mulleneers, geb. Oud-Valkenburg 24 maart 1920.
8. Wilhelmus Gerardus Spronck, geb. Houthem 11 aug. 1919, mijnwerker, tr. Berg en Terblijt 18 febr. 1943: Maria Anna Rouvroije,² geb. Berg en Terblijt 19 juli 1923, dr. van Wilhelmus, landbouwer later kiezelexploitant te Vilt, en Maria Ida Duizings.

V-2. Servatius Hubertus Spronck, geb. Sibbe gem. Oud-Valkenburg 12 nov. 1880, schoenmaker, overl. Maastricht 29 mei 1961, tr. Oud-Valkenburg 12 april 1923: Maria Barbara Gertrudis Harings,³ geb. ald. 18 okt. 1893, overl. Brunssum (ziekenhuis) 30 april 1985, dr. van Pieter Hubert, landbouwer, en Maria Catharina Hubertina Driesen (Dreessen).

Uit dit huwelijk:

1. Gerardus Josephus Hubertus Spronck, geb. Oud-Valkenburg 25 maart 1924.
2. Johannes Josephus Hubertus Spronck, geb. Oud-Valkenburg 29 juni 1925, volgt VI-2.
3. Hendricus Joseph Hubertus Spronck, geb. Oud-Valkenburg 22 aug. 1926.

Naard Spronck, op 7 juni 1929 trots passerend in zijn tambour-maitre-uniform van de Jonge Nobele Schutterij van Valkenburg, achter zijn woning aan de „Krijenberg”, later „Witte Dorp” en „Bloemenhuurt” genaamd.

Opname van schutterij Sint Joseph van Broekhem, voor een groot deel (geleende) leden van de Jonge Nobele van Valkenburg. Te herkennen zijn: Naard Spronck als tambour-maitre, Bér Stevens met de trom, voorzitter Sjo van Aken met hoge hoed en generaal Harrie Beckers (uit de Kerkstraat in Valkenburg). Het is nog onduidelijk waar, wanneer en door wie de opname werd gemaakt. Mogelijk circa 1936 bij een schuttersfeest in Gulpen. Wie helpt?

4. Josephus Hubertus Gerardus Spronck, geb. Oud-Valkenburg 13 febr. 1928.

VI-1. Willem (Wiel) Spronck, geb. Broekhem (Sittarderweg) gem. Houthem 19 mei 1913, mijnwerker, raadslid gem. Valkenburg-Houthem, idem gem. Valkenburg aan de Geul 1982-heden, tr. Wijnandsrade 22 dec. 1934: Maria Hubertina Heugen, geb. ald. 23 jan. 1912, overl. Valkenburg aan de Geul 23 febr. 1985.

Uit dit huwelijk:

1. Johannes Mathias Spronck, geb. Heerlen 25 mei 1934.
2. Bernardus Wilhelmus Spronck, geb. Houthem 17 nov. 1935.
3. Angelina Maria Hubertina Spronck, geb. en overl. Hulsberg 18 okt. 1940.
4. Angelina Maria Johanna Spronck, geb. Valkenburg-Houthem 28 mei 1942.
5. Maria Josephina Hubertina Philomina Spronck, geb. Valkenburg-Houthem 23 maart 1947.

VI-2. Johannes Josephus Hubertus Spronck, geb. Oud-Valkenburg 29 juni 1925, boekhouder en belastingconsulent, raadslid gem. Valkenburg-Houthem 1953.

Westlands Bloemenhuis

JAN DECKERSTRAAT 4
VALKENBURG A/D GEUL
Tel. 04406-12696

**ELKE WEEK
VOORDEELKOOPJES!**

*Verder grote keuze
bloemen, planten, planten-
bakken, keramiek, riet, enz.*

Naar/d Spronck en zijn vier potige zonen, poserend bij gelegenheid van het behaalde kampioenschap van „hun” voetbalclub de Valkenburgse Boys in april 1942. Van links naar rechts Wiel Spronck (het huidige raadslid), Sjier Spronck, Naard Spronck, Lou Spronck en Pierre Spronck (let op de schrijfwijze van de familienaam).

1973, wethouder idem 1962-1966, 1970-1973, voorzitter woningbouwver. Valkenburg-Houthem 1973-1983, idem Groene Kruis afd. Sibbe 1953-heden, voorzitter en

sedert 1985 ere-voorzitter zangver. Eendracht te Sibbe 1952-1985, tr. Valkenburg-Houthem 27 febr. 1952: **Elisa Margaretha Defauwe**, geb. Oud-Valkenburg 24 jan. 1926, dr. van Jacobus Hendricus, schoenmaker en winkelier te Sibbe, en Anna Margaretha Pepels.

Uit dit huwelijk:

1. **Hubertus Margaretha Johannes Spronck**, geb. Sibbe gem. Valkenburg-Houthem 5 maart 1953.
2. **Maria Jacoba Elisabeth Spronck**, geb. Sibbe gem. Valkenburg-Houthem 15 okt. 1954.
3. **Gerardus Anna Johannes Spronck**, geb. Sibbe gem. Valkenburg-Houthem 23 dec. 1955.
4. **Henricus Isabella Johannes Spronck**, geb. Sibbe gem. Valkenburg-Houthem 31 juli 1958.
5. **Jolanda Maria Herman Spronck**, geb. Sibbe gem. Valkenburg-Houthem 14 april 1965.

Funs Patelski

AANTEKENINGEN

1. Bij gelegenheid van het 40-jarige jubileum van de Valkenburgse Boys, schreef Jan G.M. Notten in aug. 1975 een brochure: Witte broek en groene trui, veertig jaar Valkenburgse Boys 1935-1975. Ik maakte daarvan een dankbaar gebruik.
2. Zie voor een fragmentgenealogie van de familie Rouveroijs mijn artikel in: Geulrand nr. 10, april 1985, blz. 88.
3. Zie voor een fragmentgenealogie van de familie Harings mijn artikel: Van Saarlander tot Wielrenner, in: Geulrand nr. 6, april 1984, blz. 60.

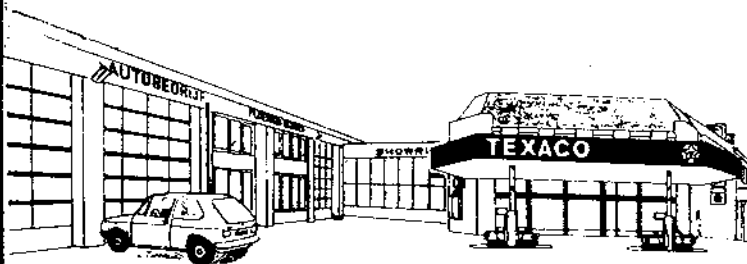
Lijst van gebruikte afkortingen.

aid.	- aldaar	ged.	- gedoopt
begr.	- begraven	gem.	- gemeente
ca.	- circa	overl.	- overleden
dr. van	- dochter van	par.	- parochie
geb.	- geboren	tr.	- trouwt
		zn. van	- zoon van

Autobedrijf Ploemen-Schols B.V.

VAG

Audi

- ★ Texaco service station, dagelijks geopend tot 21.00 uur
- ★ Erkend APK-keuringsbedrijf
- ★ Leasing ★ Verkoop VW-bedrijfsauto's
- ★ Verzekeringen/Financieringen
- ★ Verkoop VW en Audi personenauto's
- ★ Steal stopper inbraakbeveiliging - inbouwstation
- ★ Betrouwbare occasions van alle merken

EEN ALL-ROUND BEDRIJF MET VEEL KEUS EN SERVICE

Ambyerweg 2 - MEERSSEN - Telefoon 043-644888